

Forenede sager C-286/94, C-340/95, C-401/95 og C-47/96

Garage Molenheide BVBA m.fl. mod Belgische Staat

(anmodninger om præjudiciel afgørelse
indgivet af Hof van Beroep, Antwerpen, Rechtbank van eerste aanleg,
Bruxelles, og Rechtbank van eerste aanleg, Brugge)

»Sjette direktiv 77/388/EØF — anvendelsesområde — ret til fradrag af moms —
tilbageholdelse af overskydende moms — proportionalitetsprincippet«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat N. Fennelly fremsat den 20. marts 1997 ...	7283
Domstolens dom (Femte Afdeling) af 18. december 1997	7311

Sammendrag af dom

Fiskale bestemmelser — harmonisering af lovgivningerne — omsætningsafgifter — det fælles merværdiafgiftssystem — fradrag af indgående afgift — tilbagebetaling af det overskydende beløb — foranstaltninger til tilbageholdelse anvendt, når der foreligger formodninger for svig eller andre moms krav — lovlighed — betingelse — forholdsmæssighed

(Rådets direktiv 77/388, art. 18, stk. 4)

Artikel 18, stk. 4, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter, som bemyndiger medlemsstaterne til, når fradraget af indgående merværdiafgift overstiger det skyldige afgiftsbeløb, enten at overføre det overskydende beløb til den følgende periode eller foretage tilbagebetaling, er i princippet ikke til hinder for nationale foranstaltninger, som tillader afgiftsmyndighederne som sikrende foranstaltning at tilbageholde afgiftsbeløb, der kan tilbagebetales, når der består formodning for afgiftssvig, eller når disse myndigheder påberåber sig et momskrav, som ikke fremgår af den afgiftspligtiges angivelser, og som bestrides af denne.

Proportionalitetsprincippet finder dog anvendelse på sådanne foranstaltninger, der træffes af en medlemsstat under udøvelsen af sin kompetence på momsområdet, for så vidt som disse foranstaltninger, såfremt de gik ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå deres formål, ville gøre indgreb i det fælles merværdiafgiftssystemets principper, navnlig i

fradragsordningen, som er et væsentligt led i dette.

Det tilkommer den nationale domstol at tage stilling til, om de pågældende foranstaltninger og myndighedernes anvendelse heraf er forholdsmæssige. Ved en sådan stillingtagen skal der ses bort fra nationale bestemmelser eller en fortolkning af disse, som er til hinder for en effektiv domstolskontrol, navnlig kontrollen med, at tilbageholdelsen af den overskydende afgift, der kan tilbagebetales, er uopsættelig og nødvendig, samt for den afgiftspligtiges mulighed for under rettens kontrol at begære, at tilbageholdelsen erstattes med en anden sikkerhed, der er tilstrækkelig til at beskytte statskassens interesser, men mindre indgribende over for den afgiftspligtige, eller som forhindrer, at der kan træffes bestemmelse om hel eller delvis ophævelse af tilbageholdelsen. Såfremt tilbageholdelsen ophæves, vil en beregning af renter, der tilkommer statskassen, som ikke tager udgangspunkt i det tidspunkt, da den pågældende overskydende afgift normalt skulle have været tilbagebetalt, desuden være i strid med proportionalitetsprincippet.